

JAN SCHUMANN
LWÓW
PLAC BERNARDYŃSKI
№ 14

NAJNOWSZE WIADOMOŚCI o wyrobach żelaznych

Nr. 16. Czerwiec 1893

Treść: Okucia do drzwi i okien a. m.: Zawiasy, szarniery, zasówki, paskwile do okien, zamki rozmaite, klamki mosiężne, żelazne i niklowane. — Łańcuchy okrętowe. — Linewki druciane. — Kotły z piecem przenośne. — Latarki do oliwy. — Doniesienia.

Okucia do budowli

Okno normalne o 8 skrzydłach i pionowym słupku u góry.

Pod nazwą okuć do budowli rozumiemy:

a) Okucia do okien;
b) Okucia do drzwi;
c) Okucia do pieców;
d) Okucia do kuchen.

Poszczególne te działy zamierzam o ile możności najdokładniej opisać z zastosowaniem dla naszych stosunków, polecając przy tej sposobności mój bardzo obficie zaopatrzony skład w tym towarze.

Prowadząc dział ten handlu mego ze szczególnem zamiłowaniem, studyuję każdoczesne nowości w okuciach rozmaitego systemu, przez co mogę zawsze polecić to co jest najpraktyczniejsze, a tem samem uzyskać zadowolenie Szan. P. T. odbiorców; aby zaś im dobrze doradzić, potrzebuję licznych objaśnień, których podanie upraszam uskutecznić wedle poniżej stojących pytajników, czy przy zamówieniu, czy też przy żądaniu sumarycznego kosztorysu, braki w tym względzie powodują bowiem częstokroć zamianę niewłaściwie wysłanych przedmiotów.

Za granicą posługują się powszechnie wyliczaniem attestów na dostarczone towary, przeto i ja pozwolę sobie przytoczyć urywki z podobnych dla mnie wystawionych:

»Czyniąc zadość życzeniu Szan. Pana, poświadczam, że mi Pan dostarczałeś okucia do mej willi w roku 1888, że zajmywałeś się dozlądaniem robót ślusarskich i wszystkich szczegółów tychże dotyczących, a wykonanie tych robót więcej mnie zadowoliło, jak reszta przez innych rzemieślników dostarczona«.

»......bo nie tylko, że wszystkie dostarczane mi materyały metalowe i okucia ze składu pańskiego były zawsze w wyborowych gatunkach, ale nadto nie szczędziłeś WPan Dobr. trądów i kosztów przyjeżdżania osobistego dla kontrolowania robotników, tak, że architekta mój, który cały dwór planował przybywszy do mnie i oglądnąwszy wszystkie roboty z całem uznaniem wyraził się o ścisłej dokładności okuć, co mię i cieszyło i dogadzało mi, bo widziałem, iż długo nie trzeba będzie żadnych poprawek ślusarskich. — Dlatego też wszystkim moim sąsiadom bliższym i dalszym, którzy raczyli mię odwiedzać i oglądali dwór mój nowy, polecałem jak najgoręciej skład Pański towarów«.

Powyższe i inne bądź listownie bądź osobiście oddawane mi uznania, nietylko sprawiają mi wielką przyjemność, lecz są także zachętą do dalszej pracy i studyów nad tym działem handlu mego.

Pytania dotyczące okucia okien:

1. Ile skrzydeł ma całe okno, czyli dziura okna, tj. wewnętrznych i zewnętrznych. Zwyczajnie ma okno 4 skrzydła u dołu i u góry (okno normalne). — Jeżeli okno ma u góry tylko po jednym skrzydle na wewnątrz i na zewnątrz, to mówimy w terminologii zwyczajnej, że okno jest z całkowitymi nadświetlniami *(Oberlicht)*. Następnie są okna zupełnie bez nadświetlni, tylko o dolnych czterech skrzydłach; dalej okna t. z. warszawskie posiadające u dołu 6 skrzydeł i u góry 6 skrzydeł, okna łukowe z nadświetlnią półkolistą, a w końcu okna małe dla spiżarek, krużganków i t. p., które mają tylko po jednym wąskim skrzydle od wewnątrz i zewnątrz a mogą mieć tak samo u góry. [Jako odpowiedź na to pytanie najlepiej jest przysłać pojedynczy szkic okna].

2. Jak się mają otwierać dolne skrzydła zewnętrzne — do środka czy na zewnątrz — a co do skrzydeł górnych, jeżeli stanowią jedną całość (tworzą całkowitą nadświetlnię czyli nadokno) i są leżące — czy mają być urządzone do automatycznego otwierania na podwójne nożyce za pomocą drążka (co ułatwia wentylacyę pokojów, a cenę podnosi o 1 złr. od dziury) — czy też mają być urządzone na zwyczajne zakrętki i haczyki stosowne, którymi podtrzymuje się skrzydło zewnętrzne, zaś wewnętrzne do odchylania z góry na dół i podtrzymywania zapomocą nożyc pojedynczych Nr. 8119 sztuka po 18 ct.

3. Jak grube są listwy przy oknach *(Schlagleisten)* i jak gruby przykład (*Anschlag*) oraz czy listwy są z ramami z jednego kawałka drzewa sporządzone, czy też nie. Grubość listwy jest potrzebną dla dobrania odpowiednich zakrętek, a wiadomość co do drugiego punktu potrzebną jest przy zastosowaniu paskwili, gdyż te w takim razie nie mogłyby być pod listwą kryte. — Wysokość przykładu wreszcie do dobrania odpowiedniej wysokości klubek.

4. Jak okna są osadzone, czy w skrzynce (futrynie) jak zwykle, czy też w ramach, które łączą się ze sobą zapomocą śrub, a które musiałbym dostarczyć. (Chodzi o ich długość). Łączenie blachą jest niewłaściwe.

5. Wysokość dolnych skrzydeł względnie długość szlaglistew oraz wysokość skrzydeł od nadświetlni, co potrzebuję dla dobrania odpowiedniej długości zasówek, te są bowiem od 20 do 70 cm. długie. — Jeżeli zaś skrzydła dolne zamykane być mają na paskwile, to potrzebuję całkiem dokładny wymiar długości szlaglistew.

6. Ile dziura ma poprzecznic, a w szczególności, czy po zdjęciu wszystkich skrzydeł widać poprzecznicę tylko leżącą (t. z. *Kämpfer*) między dolnymi a górnymi skrzydłami, czy też prócz tego znajduje się poprzecznica stojąca w nadświetlni i to czy tylko od zewnątrz, czy też także od wewnątrz.

7. Jeżeli nadświetlnia ma być okuta na nożyce podwójne to należy donieść, czy posiada jedną szybę leżącą, czy też jest przedzielona prostopadłą listwą i ma dwie szyby. W pierwszym bowiem wypadku daje się zatrzask leżący Nr. 8120, w drugim zaś zatrzask prostopadły i umieszcza go się na listwie.

8. Nożyce podwójne o których była mowa muszą być zastosowane do szerokości futryny; jeżeli zaś nie ma futryny to muszą otrzymać odpowiednie blachy do przyśrubowania na ramy. Jeżeli futryny mają listwy (zwyczajnie przy oknach do środka otwieranych) to muszą otrzymać nożyce, których jedno ramię jest wygięte i w tym wypadku chcąc zapobiedz nieporozumieniu posyłam zawsze jedną sztukę na wzór, którą stolarz na miejscu przybija i bada, później zaś podług tej sztuki resztę dostarczam.

9. Przy oknach łukowych należy prócz ogólnych wymiarów przysłać także wycinek z papieru na narożniki, które się osobno wedle tego wzoru sporządza i z tej przyczyny są takie narożniki nieco droższe, mianowicie 3—6 ct. sztuka.

10. Jaka jest ilość okien i gdzie się takowe znajdują, czy chodzi tylko o silne, czy też także o piękne okucie, jakie zamknięcie okien byłoby dla zamawiającego najkorzystniejsze i t. p.

Pytania dotyczące okucia drzwi:

1. Czy drzwi są jednoskrzydłowe, czy dwuskrzydłowe.

2. Czy mają wnęki (*Füllung*) i to albo pełne albo do oszklenia, czy też są zbijane na listwy (t.z. szpongi) czy wreszcie może szalowane.

3. Wymiary futryny a mianowicie wysokość i szerokość w świetle, oraz grubość drzwi i szerokość fryzu w miejscu gdzie zamek przychodzi.

4. Jak się otwierają, co najlepiej jest objaśnić rysunkiem, oznaczając futrynkę i strzałkę.

5. Z jakiego drzewa są drzwi i futryna miękkiego czy twardego; nadto, jeżeli mają przyjść

zawiasy wierzchnie a do nich haki przez futrynkę na muterkę, to proszę o podanie szerokości futryny.

6. Czy mam dostarczyć klamki i szyldy zapasowane do zamków i w tym wypadku muszę koniecznie mieć podaną dokładną grubość każdych drzwi. [Dopasowanie liczę od zamku 20 do 30 ct.]

7. Czy mają nadswietlnic (*Oberlicht*).

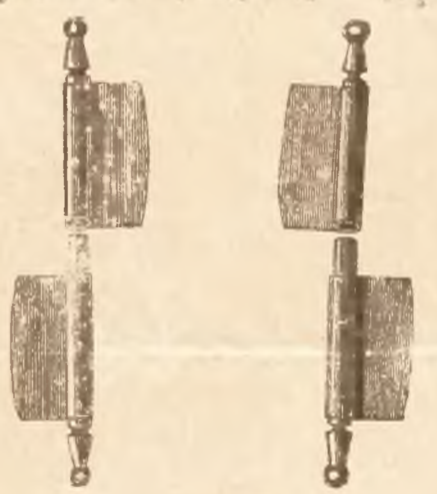
8. Jeżeli drzwi dwuskrzydłowe są o nierówno szerokich skrzydłach tj. mają podwójne szlaglistwy, to potrzebne jest podanie wysokości tych szlaglistew, albowiem klamki muszę dobrać o odpowiednio wysokiem kolanku.

9. Jeżeli drzwi są szklane, to potrzebna jest koniecznie szerokość fryzu, bo zamek musi być w takim razie tylko 5 do 7 cm. szeroki.

Uwaga: Odpowiedzi na powyższe pytania są zbędne, jeżeli zamawiający z dalszego opisu i cennika jest w stanie sam wybór uczynić podając Numer towaru i potrzebną ilość.

Kupione okucie wymieniam tylko wtedy jeżeli Szan. P. T. odbiorca zastrzeże sobie ten warunek z góry.

Zawiasy do drzwi i okien.

dla okna lewa / dla drzwi prawa — dla okna prawa / dla drzwi lewa

Zaczynam od zawias obecnie najpowszechniej używanych, których skrzydła zapuszcza się w drzewo, a ponieważ Francuzi pierwsi takowych używali, ztąd utarta nazwa »zawiasy francuskie« a właściwiej »zawiasy do wpuszczania«.

Jak we wszystkich artykułach, które na składzie utrzymuję, oddaję pierwszeństwo wyrobom doskonałym, tak samo i zawiasy, których ceny poniżej podaję są najlepszego wyrobu, a zalety ich przytaczam: są dokładnie zwijane zapomocą specyalnych maszyn, przez co się gładko obracają; blacha znacznie grubsza od innego wyrobu; dziurki do zasztyftowania dokładnie wykonane; gałki toczone; skrzydła dobrze zaostrzone dla łatwego wpuszczania; zawiasy do drzwi chodzą na sztyfcie t. z., że blacha o blachę się nie ociera i zapadanie się drzwi jest usunięte. (Przy zawiasach okiennych nie ma to zastosowania, ponieważ skrzydła okienne nie są zbyt ciężkie, a zawiaski są sporządzone z dostatecznie grubej blachy). Co do nazwy »zawiaska lewa« i »zawiaska prawa« to objaśnia dopisek pod figurami a zresztą odwołuję się na punkt 2. pytań dotyczących okucia okien i punkt 4 pytań dotyczących okucia drzwi.

Ceny zawias do okien:

Nr.	8251	8252	8253	8254	8255	
sztuka	5	5½	6	7½	9	ct.

Uwaga: Do zwyczajnych okien odpowiada wielkość czwarta, do dużych piąta, do skrzydeł górnych trzecia lub czwarta, do okienek małych pierwsze trzy wielkości.

Ceny zawias do drzwi:

Nr.	8246	8247	8248	8249	8250	
sztuka	16	20	24	30	40	ct.

Uwaga: Do drzwi zwyczajnych odpowiada druga i trzecia wielkość, do ciężkich trzecia, wreszcie do wchodowych, albo dużych dębowych ostatnia, które to zawiasy są sporządzone **z bardzo grubej** blachy.

Zawiasy wpuszczane do mniejszych bram wjazdowych, albo do ciężkich drzwi wchodowych Nr. 8262 mają wymiar całej długości 34 cm., toczone główki, chodzą na sztyftach, zrobione są z blachy bardzo grubej i kosztują tylko sztuka po 85 ct.

Zawiasy wpuszczane t. z. podnoszące, są używane do takich drzwi, pod które biegnie chodnik, jeżeli nie chcemy, aby drzwi miały u dołu szparę. Drzwi kute na takie zawiasy podnoszą się, gdy je odchylamy, zamykają się zaś same na mocy swego ciężaru; sztyft bowiem, na którym cały ciężar spoczywa zesuwa się po pochyłej śrubowej powierzchni u zawias sporządzonej.

Nr. 8032 średniej wielkości sztuka po 40 cnt.

Do okien i drzwi politurowanych pożądane są zawiasy mosiężne; są to właściwie zawiasy żelazne grubą blaszką mosiężną obciągnięte i sprowadzam je na zamówienie tak samo jak zawiasy galwanizowane, opisane w Nr. 10 mych »Wiadomości«.

Zawiaski do okien przybijane t. z. polskie są jak figury objaśniają Nr. 8003 do maleńkich okienek t. z. »Wasistasów« i kosztują sztuka 4 ct. wraz z potrzebnym

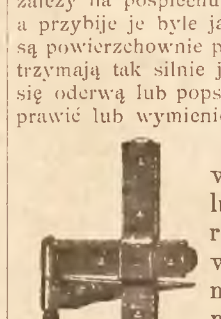
8003

8004

haczykiem, zaś Nr. 8004 do okien zwyczajnych kosztuje sztuka 9 ct. wraz z haczykiem, który przy tych zawiasach jest silny i zaopatrzony podpórką.

Polskich zawiasów używamy wtedy gdy nam zależy na pospiechu t. j. gdy chcemy prędko okuć a przybije je byle jaki stolarz lub cieśla. Ponieważ są powierzchownie przybijane sztyftami, dlatego nie trzymają tak silnie jak wpuszczane, ale zato gdy się oderwą lub popsują, to można je samemu poprawić lub wymienić na nowe.

8033—35

Zawiasy krzyżowe używają się do drzwi jedno lub dwuskrzydłowych, które mają wnęki t. j. są taflowe czyli filunkowe, jeżeli mają być okute przez domowego rzemieślnika, albo jeżeli te drzwi są w ubikacyach podrzędniejszych jak sionki, korytarze, piwnice i t. p.

Drzwi okute na takie zawiasy chociaż się z czasem wypaczą, skręcą, zeschną, to zawsze łatwiej jest na nich to okucie poprawić niż lekkie francuskie wpuszczane.

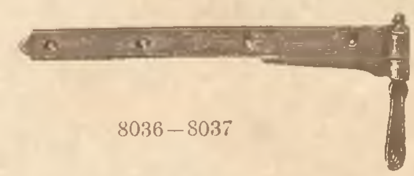
Na składzie są w trzech wielkościach i tylko piłowane.

Nr.	8033	8034	8035	
Para tj. 2 zawiasy i 2 haki	45	60	1·20	ct.

Uwaga 1: Pierwsze dwie wielkości są do drzwi małych i średnich, trzecia wielkość do drzwi dużych i ciężkich. Każda zawiasa otrzymuje po jednym nicie (*Thorbandnieten*), którym nituje się na wskróś przez grubość drzwi a mianowicie przez drugą dziurę od t. z. gwintu czyli zawinięcia zawiasy, reszta zaś dziur otrzymuje śruby do drzewa, gwoździe śrubowe, lub zwykłe gwoździe ale kute. Zawiasy Nr. 8035 otrzymują w tem miejscu śrubę na muterkę.

Uwaga 2: Oprocz powyższych zawias ze składu dostarczyć mogę na zamówienie jeszcze silniejsze kute z żelaza sztabowego z hakami, które mają trzpień na muterkę przez futrynę i liczę je na wagę po 28 do 35 ct. za kilogram. Są one nie piłowane a przy zamówieniu potrzebny jest wymiar szerokości futryny i szerokości fryzu przy drzwiach.

Zawiasów długich używamy do drzwi zbijanych na szpongi czyli listwy, a także do furtek sztachetowych lekkich.

8036—8037

Ze składu polecam piłowane:

Nr.	8036	8037	
długość	50	70	cm.
para	80	1·10	ct.

I przy tych zawiasach daję w pierwszą dziurę od zawinięcia nit, albo na żądanie za dopłatą śruby z muterką; czasami żądane są po dwie śruby z muterką, tj. do pierwszej i do ostatniej dziury od zawinięcia.

Zawiasy takie trzymają dospołu z listwami wszystkie deski razem, dlatego są długie, a dobiera się je tak aby i krajna deska była końcem zawiasy przytrzymaną.

Na zamówienie dostarczam silne ze sztab kutych robione, nie piłowane z hakami na mutrę przez futrynę od 22 do 28 ct. za kilogram; podobne ordynarne, których haki nie mają podpórki, po 16 do 20 ct. za kilogram. Te ostatnie są artykułem bardzo wziętym dla naszych włościan.

Zawiasy do drzwi wachadłowych są podobne do czopowych i posiadają sprężynę, która dozwala drzwiami obracać w prawo i w lewo, a zawsze sprowadza

8038—40

je do stanu pierwotnego. Składają się z przyrządu górnego z dwoma ramionami i sprężyną, rolki z gutaperchową obrączką, czpienia górnego, który zapomocą śrubki się wysuwa i dolnego z panewką. W trzech wielkościach względnie do drzwi o trzech grubościach.

Nr.	8038	8039	8040	
do drzwi grubości	35	40	50	mm.
para czyli do 2 skrzydeł	7.—	7·50	10·—	zł.

Szarniery są to zawiasy z dwóch blach złożone, które odróżnia stosunek wysokości do szerokości (względnie długości) ich ramion od czego zależy ich nazwa i zastoso-

wanie; rozróżniamy przeto *a*) szarniery wąskie; *b*) szarniery półszerokie; *c*) szarniery szerokie.

Zastosowanie ich jest powszechnie znane; przy budowlach do okiennic składanych, do drzwiczek kominowych, do drzwiczek małych celem podawania potraw z kuchni do pokoju i innych t. p. celów — a w szczególności do drzwi tapetowych czyli krytych. Drzwi takie są gładkie jak ściana a tapetą pociągnięte nie wpadają w oko.

Uwaga: Szarniery wąskie przybijają się do drzwi na kant, zaś do futrynki na felc, zaś szarniery szerokie na powierzchni drzwi i ramy drzwiowej czyli futryny.

Szarniery *a* *b* **wąskie.**

7441—51—7456

a) żelazne zwyczajne

Nr.	Szerokość, ewentualnie długość *a b* mm.	Wysokość mm.	Para ze śrubami ct.
7441	24	35	5
7442	25	40	5
7443	27	45	6
7444	30	50	7
7445	34	55	8
7446	36	60	10
7447	40	70	12
7448	44	80	14
7449	47	90	16
7450	52	100	24
	b) żelazne silne		
7451	47	90	25
7456	70	100	32

Szarniery **półszerokie.**

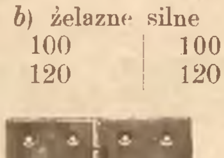

7457—66

a) żelazne zwyczajne

Nr.	Szerokość, ewentualnie długość mm.	Wysokość mm.	Para ze śrubami ct.
7457	40	40	6
7458	45	45	7
7459	50	50	8
7460	55	55	10
7461	60	60	14
7462	70	70	17
7463	80	80	20
7464	90	90	26
	b) żelazne silne		
7465	100	100	45
7466	120	120	70

Szarniery **szerokie.**

7467—77

a) żelazne zwyczajne

Nr.	Szerokość, ewentualnie długość mm.	Wysokość mm.	Para ze śrubami ct.
7467	48	30	8
7468	55	35	10
7469	58	40	10
7470	48	68	13
7471	80	55	18
7472	90	62	20
7473	105	75	25
7474	120	55	35
	b) żelazne silne		
7475	105	75	32
7476	130	65	40
7477	180	75	70

Zawiasy szarnierowe długie.

7478—82

Nr.	Szerokość, ewentualnie długość mm.	Wysokość mm.	Para ze śrubami ct.
7478	27	10	10
7479	31	18	12
7480	40	21	27
7481	47	27	44
7482	50	31	60

Prócz wyszczególnionych istnieją jeszcze zawiasy nadzwyczajne jak n. p.

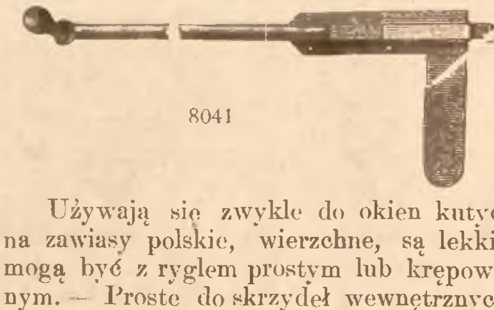
1. Zawiasy amerykańskie sprężynowe do drzwi wahadłowych.
2. Zawiasy czopowe do drzwi tapetowych.
3. Zawiasy czopowe do bram wjazdowych.
4. Zawiasy ozdobne powierzchowne do bram kościelnych.
5. Zawiasy z narożnikami do bram dużych magazynowych, do szpichlerzy i t. p.
6. Zawiasy francuskie czyli wpuszczane wykładane mosiężną blachą z dziurką do zapuszczania oliwy Nr. 8850 po 40 ct. sztuka.
7. Szarniery, których jedno skrzydło jest węższe a drugie szersze, względnie dłuższe. — Używa się ich do okien składanych i ramię węższe przyśrubowuje się na ramę okienną (futrynę) zaś szersze na fryz od okiennicy.

Bliższem opisywaniem innych tym podobnych zawias nie chcę rozwlekać tego cennika, ale na żądanie mogę najchętniej służyć objaśnieniem, względnie wykonać według każdego rysunku.

Zasuwki

do okien i drzwi, oraz nowoczesne zamknięcia do okien.

Zasuwki do okien wierzchne czyli polskie.

8041

Używają się zwykle do okien kutych na zawiasy polskie, wierzchne, są lekkie, mogą być z ryglem prostym lub krępowanym. — Proste do skrzydeł wewnętrznych, a rygle zachodzą do kluby; krępowane do skrzydeł zewnętrznych, a rygle zachodzą do blaszki z graniastą dziurą przybitej na futrynie.

Nr. 8041 dłuższe ramię ma wymiar 30 cm., krótsze 16 cm., a razem stanowią parę i kosztują tylko 28 ct.

Zasuwki do okien wpuszczane.

8042—50 8089

Są zrobione z płaskiego żelaza, pod którym kryje się właściwy rygiel. — Na rygiel robi się w drzewie odpowiedni żłobek. Zasuwkę przybija się obok szlaglistwy lub na samej szlaglistwie a mianowicie przy oknach zewnętrznych na lewem, zaś przy oknach wewnętrznych na prawem skrzydle tak, że po przybiciu i polakierowaniu tylko gałka wystaje.

Rygiel wchodzi przy oknach zewnętrznych we fele futryny, zaś przy oknach wewnętrznych w odpowiednią klubkę, zresztą nie ma między zasuwkami żadnej różnicy z wyjątkiem długości.

Jako najtańsze polecam zasówki całe żelazne 22 mm. szerokie; nie są one jednak z gatunku lekkich wyrobów jakie się w handlu powszechnie znajdują, a wspominam o tem dla uniknięcia pomyłki przy porównaniu cen.

Nr.	Wymiar dłuższej cm.	Cena pary ct.
8042	20	33
8043	30	36
8044	40	40
8045	50	45
	takie same z gałkami mosiężnymi;	
8046	20	42
8047	30	45
8048	40	48
8049	50	50

Uwaga: Do pary należy jeszcze druga zasuwka 20 cm. długa.

Podobne jeszcze silniejsze z wielkimi mosiężnymi gałkami 24 mm. szerokie są:

Nr.	Wymiar dłuższej cm.	Cena pary ct.
8050	50	70
8089	70	75

Prócz zasówek wyliczonych, mam na składzie mogą zawsze dostarczyć także bardzo silne z ozdobnymi metalowymi gałkami a to z brązu lub mosiądzu jak też galwanizowane do okien politurowanych lub pokostowanych.

Do zamknięć okiennych nowoczesnych zaliczamy:

Paskwile zwyczajne.

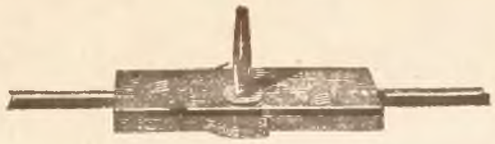
8110

które przez obrót na prawo wysuwają rygle w górę i u dołu równocześnie, nie zamykają jednak skrzydeł w połowie; dlatego używa się ich zwyczajnie do skrzydeł nie wyższych jak na metr, a najczęściej do górnych skrzydeł wewnętrznych, gdy rama nie ma stałego pionowego słupka »a«.

Do skrzydeł wyższych niż na metr lepiej jest zastosować paskwil z zamknięciem środkowem, celem zapobieżenia wypaczaniu się ramy okiennej.

Nr. 8110 cała długość 60 cm. cena bez oliwki 40 ct.

Paskwile z zamknięciem środkowem

8500

bardzo silne do skrzydeł aż do 160 cm. wysokich Nr. 8508 do 160 cm. długie cena zł. 1·15.

Uwaga: Ceną objęte są następujące dodatki: dwie blaszki z kwadratowymi dziurkami (do okien zewnętrznych) względnie dwie klubki (do okien wewnętrznych), dalej dwie szlufki do utrzymania rygli w należytem położeniu.

Powyższe paskwile mają konstrukcyę trybową, a środkowa tarcza zamykająca tworzy półkole; nazywam je przeto »paskwile z półobrotem«, podczas gdy tańsze mają ćwierć obrotu, a mechanizm sztyftowy mniej trwały. — Takie mogę dostarczyć tylko na osobne zamówienie, albowiem na składzie lubię mieć tylko lepszy towar nie powszechnie w handlu się znajdujący.

Następne dwie figury przedstawiają

nowe patentowane zamknięcia do okien

8065

8066

czyli paskwile wierzchne. — Podczas gdy poprzednie paskwile przybijają się pod szlaglistwę, a sztyft przechodząc przez takową służy do osadzenia oliwki (którą osobno się zalicza), wkładają się te w zagłębienie zrobione z wierzchu w szlaglistwie, a tylko dolny i górny rygiel osadza się pod szlaglistwą i to zupełnie luźnie, jak, że właściwe paskwile można odjąć bez naruszenia okiennych szlaglistw. Jakkolwiek nie zamykają skrzydeł w pośrodku, lecz tylko u góry i u dołu, to jednak do skrzydeł do 130 cm. długich mogą być korzystnie użyte.

Tarcza mosiężna 17 cm. długa a 33 mm. szeroka, oliwka okazała, jedno i drugie mosiężne; wewnętrzna konstrukcya bardzo dokładnie i silnie zbudowana systemu patentem ochronionego czyni to zamknięcie pierwszorzędnem tak co do trwałości jak i zewnętrznej okazałości. Nr. 8065 z oliwką prostą cena zł. 1·70. Nr. 8066 z oliwką kabłąkową cena zł. 1·80.

Uwaga: Paskwile z oliwką kabłąkową używa się do okien zewnętrznych do środka otwieranych, zwłaszcza, gdy z powodu nie bardzo szerokiej skrzyni okiennej czyli futryny byłaby obawa, że rolety, względnie firanki o oliwkę pierwszego kształtu mogłyby się zatrzymywać; zresztą nie ma między nimi żadnej różnicy. W podanej cenie zawarty jest dolny i górny rygiel, klubki względnie blaszki, dalej dwie szlufki i potrzebne śruby, jak przy każdem innem okuciu.

Powyższe paskwile dostarczam aż do całej długości 130 cm. t. z., że tyle ma wynosić cała długość szlaglistwy, w którą te zamknięcia się osadzają.

Zwykle są oba rygle jednakowej długości tj. że zamknięcie wypada w pośrodku skrzydła; jeżeliby to utrudniało odmykanie i zamykanie okna, wtedy mogę dostarczyć jeden rygiel krótszy a drugi dłuższy, muszę to atoli mieć z góry podane.

Ewentualne skrócenie rygli może być łatwo na miejscu załatwione.

Dla dobrania odpowiednich klubek do przyśrubowania do okna wewnętrznego potrzebny jest wymiar wedle pytania Nr. 3.

W tych zamknięciach są również wyroby pośledniejsze o trzecią część tańsze, które mieć można jedynie na osobne zamówienie.

Inne zamknięcia okienne, jak wierzchnie paryskie »Cremons« albo niemieckie „Reibstangen«, »Hackenriegel«, »Münchner Reibstangen«, »Bajonettriegel«, »Fenster-Hobel-Verschlüsse« i t p. są z małymi zmianami podobne do powyżej opisanych; nadto nie wpływają one bynajmniej na obniżenie ceny bez ujmy w trwałości, a jeżeli które odznaczają się lepszym wyglądem, to zato wyższa cena nie dozwala na ich rozpowszechnienie się. Pomijam je przeto nie chcąc zbytecznym rozpisywaniem się utrudniać wybór i poprzestaję na wyliczeniu owych okuć, które dla naszych stosunków są najodpowiedniejsze.

Zasuwy do drzwi wierzchnie

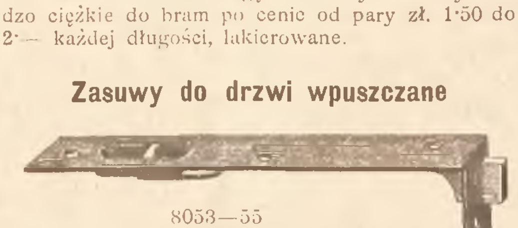
8056—63

czyli do przybicia używają się zwykle do drzwi kutych na zawiasy wierzchnie czyli polskie, a w ogóle tam, gdzie nie zależy na elegancyi tylko na trwałości. Są łatwe do umocowania i podobnie jak owe do okien mogą być proste lub krępowane. Prostych używamy przy drzwiach otwieranych do środka, zaś krępowanych przy drzwiach otwieranych w kierunku przeciwnym od strony, na której są zasuwy przybite. Do prostych dodaje się kluby do zabicia, a do krępowanych blachy z podłużnymi dziurami.

Nr. 8057 proste, do lekkich drzwi, długość większej 25 cm., para 50 ct.
Nr. 8056 krępowane, do lekkich drzwi, długość większej 25 cm., para 45 ct.
Nr. 8059 proste, do lekkich drzwi, długość większej 40 cm., para 55 ct
Nr. 8058 krępowane, do lekkich drzwi, długość większej 40 cm. para 50 ct.
Nr. 8061 proste, do ciężkich drzwi, długość większej 40 cm., para 90 ct.
Nr. 8060 krępowane, do drzwi ciężkich, długość większej 40 cm. para 85 ct.
Nr. 8063 proste, do drzwi ciężkich, długość większej 60 cm., para 1 zł.
Nr. 8062 krępowane, do drzwi ciężkich, długość większej 60 cm., para 90 ct

Na zamówienie mogę dostarczyć zasuwy bardzo ciężkie do bram po cenie od pary zł. 1·50 do 2·— każdej długości, lakierowane.

Zasuwy do drzwi wpuszczane

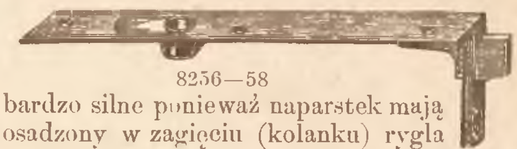
8053—55

są takie, które zapuszcza się w grubość drzwi, czyli od kantu, tak, że na zewnątrz nie wystają a gdy drzwi są zamknięte, stają się zupełnie niewidzialne. — Powyższa rycina przedstawia zasuwy wpuszczane najtańsze ze żelaznymi policzkami (mit eisernen Backen) lecz porządnie wykonane i piłowane.

Nr.	Cała długość większej cm.	Cena pary ct.
8053	50	70
8054	60	75
8055	70	80

Zasuwy drugiej sorty

z mosiężnymi kapslami czyli naparstkami

8256—58

bardzo silne ponieważ naparstek mają osadzony w zagięciu (kolanku) rygla i do tegoż przynitowany, piłowane 35 mm. szerokie

Nr.	Długość dłuższej cm.	Cena pary ct.
8256	50	85
8257	60	90
8258	80	100

takie same ręcznej roboty, choć mniej czysto piłowane, to jednak bardzo silne z ryglami okrągłymi

Nr.	Długość dłuższej cm.	Cena pary ct.
563	60	1·05
2030	80	1·15

Zasuwki wpuszczane do drzwi wchodowych zatem ciężkich są w jednej wielkości 80 cm., mają mosiężne kapsle, są bardzo silne i grube a 40 mm. szerokie, rygle mają płaskie.

Nr. 8064 cena pary zł. 2·80.

Zasuwy do bram polecić mogę w dwóch wielkościach; mają one zamiast kapsli lub trzpienia d ź w i g n i ę, a raczej rękojeść, którą się z łożyska wyjmuje, potem całą ręką chwyta i rygiel wsuwa lub wysuwa. Szerokość ich jest 40 mm.

Nr.	Wymiar dłuższej cm.	Cena pary zł.
2031	80	4·30
2032	100	4·60

Zasuwki t. z. szpaletowe

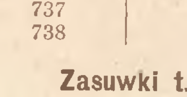

736—38

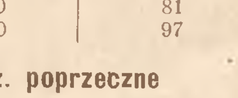
przybija się na płaszczyznę deski od 2 cm. grubej, dlatego nie mają kolanka dłuższego jak 18 mm., a zastosowanie ich jest wyłączne do okiennic składanych, które od pokoju zamykać należy, także do drzwi lekkich składanych, zrobionych z desek a kutych na szarniery, n. p. w ściankach przedziałowych.

Nr.	Długość większej cm.	Cena pary ct.
736	50	72
737	70	81
738	100	97

Zasuwki t. z. poprzeczne

8052

8051

do przybijania, służą do zaryglowania drzwi od środka w pomieszkaniach, a w szczególności mają zastosowanie do wychodków, komórek, kurników, stajen i tam, gdzie nie chcemy zastosować zamku albo kłódki

ż e l a z n e Nr. 8051 proste 11 cm. długie, sztuka . . . . . . 20 ct.
Nr. 8052 krępowane 11 cm. długie sztuka 24 ct.
m o s i ę ż n e Nr. 2527 długość cm. 7 cena 30 ct.
(proste albo Nr. 2528 „ „ 8 „ 35 „
krempowane) Nr. 2529 „ „ 9 „ 40 „

Zasuwki poprzeczne do zapuszczania

2530

całe mosiężne, z kapslami, jak zasówki do drzwi. — Zastosowanie mają do okiennic szpaletowych, do drzwi pokojowych celem zaryglowania ich od środka i tp. Nr. 2530 długś. $8^{1}/_{2}$ cm. cena 45 ct. Takie same żelazne z policzkiem zamiast kapsli, tej samej długości jednak znacznie węższe Nr. 6031 sztuka 15 ct.

ZAMKI

do drzwi.

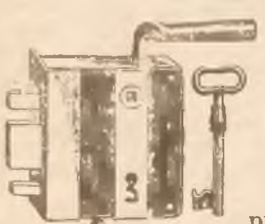
Na dobroć a względnie trwałość i pożytek zamka wpływa nietylko jego mniej lub więcej dokładne wykończenie, lecz przeważnie jego zastosowanie; i tak — jeślibyśmy to chcieli rażącym przykładem wytłumaczyć — zamek wertheimowski, choćby nawet dobry i kosztowny, przybity do drzwi drewnianych ciesielskiej roboty szybko się popsuje, podczas gdy zastosowany do żelaznych drzwi kasy, trwa latami. — Pochodzi to ztąd, że drzwi żelazne kasy są całkiem dokładnie w zawiasach osadzone i nigdy swego położenia nie zmieniają, gdy przeciwnie drzwi drewniane za wpływem wilgotnego lub też suchego powietrza zmieniają swe położenie, zamek się zacina i jeśli się go pozostawi w tym stanie, szybko popsuje.

Jeśli zamek dobrze dobrany i dobrze przybity odmawia po jakimś czasie służby, to mojem zdaniem nie można za to ani stolarza, ani ślusarza brać do odpowiedzialności, ponieważ to rzekome popsucie się zamka powsta'o wskutek zeschnięcia się drzwi.

Ogólnie powiedzieć można, że do lepszej roboty stolarskiej, pochodzącej z dobrego warstatu użyć można okucia a w szczególności zamku delikatniejszego, więc i tańszej sorty (n. p. zamki, których części składowe są z lanego żelaza) przeciwnie do roboty stolarskiej domorodnej, do której materyał przychodzi nieraz wilgotny, niejako wprost z lasu, należy brać zamki silnej konstrukcyi o ile możności ręcznej roboty i to w najlepszym gatunku. W każdym jednak wypadku należy zamek po kilko miesięcznej funkcyi zrewidować; przy tej rewizyi drzwi poprawić, ewentualnie blachę od zamku stosownie osadzić.

Zamki wierzchnie (niewpuszczane) są stosunkowo droższe niż wpuszczane, a używa się ich tylko przy drzwiach cienkich, lub — jak już wyżej powiedziałem — przy drzwiach grubej roboty; jeżeli zaś drzwi są do zamku wpuszczanego bezwarunkowo za cienkie, a nie chcemy użyć zamku wierzchnego, wtedy możemy zastosować zamek do zapuszczania.

Zamki przybijane otwarte

lewy

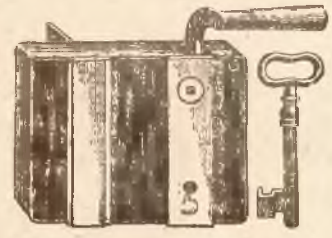
tz. pudłowe *(Mauskasten-Schlösser)* używają się do drzwi jednoskrzydłowych otwieranych w stronę z której zamek przybity. Hak do nich przynależny *(Schliesshaken)* ma dwa kolce do zabijania go we futrynę. Na składzie są wyrobu fabrycznego:

Nr.	Szerokość pudła mm.	Wysokość pudła mm.	Cena złr.
8025	115	115	1·25
8026	120	120	1·70

a ręcznej roboty bardzo silne mające części składowe z kutego żelaza od zł. 1·50 do zł. 2·—.

Powiedzieliśmy, że zamek wierzchni przybija się z tej strony w którą otwierają się drzwi, to znaczy, od wewnątrz, gdyż drzwi najczęściej się tak otwierają; z tego wynika, że zamek taki przybity do drzwi otwieranych na zewnątrz nie odpowiadałby swemu celowi, gdyż *a)* nie dawałby żadnej pewności, z powodu, że może być przez niepowołaną osobę łatwo odśrubowanym; *b)* rdzewiałby i psułby się szybko od wpływu powietrza. — W tym wypadku należy użyć odmiany zamku wierzchnego Nr. 2276 wyłącznie do drzwi otwieranych w stronę przeciwną niż zamek jest przybity *(Krummschloss)* w cenie zł. 1·50.

Zamki przybijane zabudowane

lewy — 2486

(Ueberbaute Schlösser) używają się do drzwi dwuskrzydłowych wśród tych samych warunków co poprzednie otwarte. — Hak *(Schliesshaken)*, mają umieszczony na blasze do przyśrubowania, a klamki kute, cały zamek ręcznej roboty.

Nr.	Szerokość cm.	Wysokość cm.	Cena zł.
2486	12	14	2·—

Uwaga: Wymiary są podane samego pudła t. z. bez zabudowania.

W tym samym gatunku są większe do drzwi wchodowych, kościelnych i t. p. także ręcznej roboty w cenie od zł. 3 do 5.

Następująca figura przedstawia

zamek przybijany zabudowany na klamki luźne.

prawy — 8080

Nr.	Szerokość cm.	Wysokość cm.	Cena zł.
8080	10	$11^{1}/_{2}$	1·90
8029	11	12	1·60

Do tych zamków można użyć klamki żelazne lane, kute, lub mosiężne. Używają się do drzwi jednoskrzydłowych otwieranych do środka, lecz można je równeż zastosować do drzwi dwuskrzydłowych, tylko przy Nr. 8080 trzeba hak *(Schliesshaken)* obniżyć w jego osadzie.

Nr. 8029 do drzwi lekkich z falką ściąganą jest bardzo płaski bo tylko 18 mm. i z tej przyczyny może być także w drzwi zapuszczony, ale blaszka w którą zapada falka musi być w pewnych razach umieszczana na kloc̨ku.

Zamki zapuszczane *(Thürschlösser zum Einlassen)*

lewy

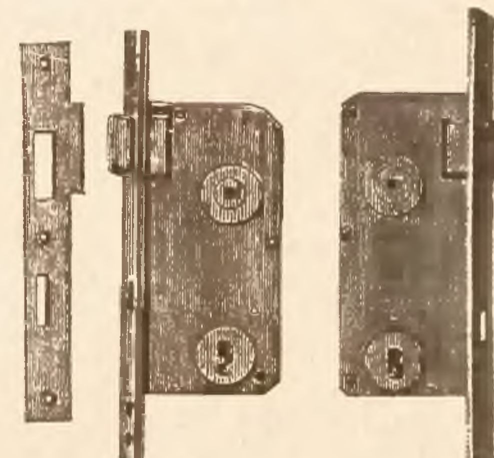
używają się w dwóch wypadkach. — Popierwsze wtedy gdy drzwi są bardzo cienkie, tak że zamku wpuszczanego użyć nie możemy, a wierzchniego użyć nie chcemy ze względów estetycznych — po drugie przy drzwiach otwieranych na zewnątrz dwuskrzydłowych, jeżeli zamku wpuszczanego użyć nie możemy. Zamek bowiem wierzchni Nr. 2276 opisany powyżej *(Krummschloss)* można zastosować tylko do drzwi jednoskrzydłowych.

Zamki te są silne, a zapuszczone równo z drzewem i polakierowane nic nie wystają i są prawie nie widoczne. — Na składzie mam je w dwóch wielkościach: pierwsza do drzwi pokojowych, druga do większych, jak wchodowe, stajenne, magazynowe i t. p.

Zastosowane mogą być do jedno- i dwuskrzydłowych drzwi.

Nr.	Cała szerokość cm.	Cena bez klamek zł.
8027	6	1·60
8028	10	2·40

Zamki wpuszczane *(Thürschlösser zum Einstemmen)*

prawy lewy

są najbardziej rozpowszechnione te, które mają falkę na klamkę, a prócz tego klucz, który zamyka osobny rygiel.

Do drzwi dwuskrzydłowych mają blachę równą jak figura *(Gerades Schliessblech)* i sztulpę jednakowo po obu stronach wystającą, zaś do drzwi krzyżowych blachę krępowaną *(Gekröpftes Schliessblech)* a sztulpę węższą i tylko z jednej strony wystającą, by można pudło zamkowe tuż przy przykładzie *(Anschlag)* wpuścić.

Zamki wpuszczane są rozmaitej szerokości, a zwracam na to uwagę ze względu na szerokość fryzu i tak: do drzwi pełnych (nie do oszklenia) używa się zamku do dwuskrzydłowych 9—10 cm. zaś do jednoskrzydłowych 8—9 cm. całej szerokości mającego.

Odpowiednio do tej szerokości zamków wypada miejsce na klamkę mniej więcej w pośrodku fryzu, a dobrze jest takową bliżej wnęków *(Füllung)* umieścić.

Jeżeli zamek przy drzwiach szklanych musimy wpuścić obok oszklenia, to wybieramy zamek wąski; lepiej jest wszakże unikać wąskich zamków, oszklenie dać nieco szersze a krótsze i zastosować zamek szeroki wpuszczając go w pełny fryz; co się zaś tyczy klamek to te powinne być umieszczone w wysokości 90 cm. do 1 metra od ziemi wysoko.

Do drzwi dwuskrzydłowych			Do drzwi krzyżowych		
Nr.	szerokość cm.	Cena zł.	Nr.	szerokość cm.	Cena zł.
8012	6	1·20	8014	8	1·20
8013	9	1·25	8018	6	1·75
8015	5	1·80	8019	8	1·75
8016	7	1·90	8261	9	1·90
8017	9	2·—			
8260	10	1·90			
8724	8	2·20			
8817	9	5·—			
8090	10	3·—			
8023	10	4·—			
8024	12	4·50			

Nr. 8012—14 są normalnej wielkości jakie posiadam lecz nie najgorsze, są bowiem także zamki podobne po 90 ct. i 1 zł., które tylko na osobne zamówienie dostarczyć bym mógł; Nr. 8015—19 mają mosiężne orzechy tj. panewki, przez które sztyft od klamki przechodzi, doskonałe stalowe sprężyny, a bardzo dokładnie wykonane, zasługują na najlepsze polecenie; Nr. 8260—61 są ciężkie z mniejszą precyzyą wykonane, ale silne i szersze od zwyczajnych;

Nr. 8724 z rejestrem wertheimowskim delikatniejszej konstrukcyi z dwoma kluczami do drzwi mniejszych; Nr. 8817 taki sam silniejszy; Nr. 8090 duży do lekkich bram lub ciężkich drzwi wchodowych; Nr. 8023—24 do bram lub ciężkich dębowych drzwi wchodowych.

Zamek t. z. z wekslem wpuszczany do drzwi dwuskrzydłowych, jest tak urządzony że falkę odciąga się z zewnątrz tylko za pomocą klucza. — Od zewnątrz potrzebna jest stała gałka mosiężna Nr. 8179 za 45 ct., zaś od wewnątrz zwykła klamka. — Zamki te nazywają powszechnie »z wekslem« *(Einstemm-Thürschlösser mit Wechsel)* Nr. 8087 cena bez klamek zł. 2·40.

Taki sam z rejestrem wertheimowskim Nr. 8816 z dwoma kluczami 9 cm. zł. 6·40.

Zameczek amerykański używa się do drzwi dwuskrzydłowych, bardzo małych, a w szczególności do jednoskrzydłowych tapetowych i do tego właśnie ma największe zastosowanie. Służyć może do drzwi lewych albo prawych, ponieważ falkę można po odkręceniu śrubki i odjęciu pokrywy w dowolną stronę zwrócić.

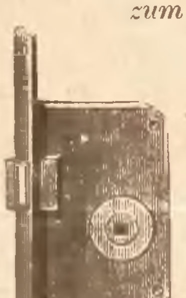
Nr. 4946, szerokość pudła 8 cm., wysokość pudła $9^1/_2$ cm., cena 80 ct.

4951—52

Zamiast klamek używa się zwykle do tych zamków gałki porcelanowe *(Steingutt)* a mianowicie: białe Nr. 4952 para wraz z rozetami 60 ct., brązowe Nr. 4951 para wraz z rozetami 50 ct.

Zamki falkowe do wpuszczania *(Thürfalle zum Einstemmen)*

używają się do drzwi, które na klucz zamykać nie chcemy jak np. kurytarzowe, wychodkowe, w ściankach przedziałowych i t. p. Do drzwi dwuskrzydłowych Nr. 8069—70 i do drzwi jednoskrzydłowych Nr. 8071.

Nr. 4947 jest oryginalny amerykański, pudełko tylko 3 cm. wysokie z falką do obracania na lewą lub prawą stronę.

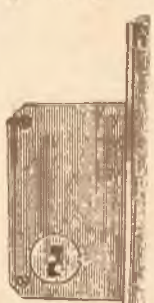
Nr. 8069	szerokość	6 cm.	cena	85 ct.
„ 8070	„	8 „	„	90 „
„ 8071	„	6 „	„	85 „
„ 4947	„	7	„	35 „

Zamki ryglowe do wpuszczania *(Riegelschlösser zum Einstemmen)*

są przeciwnie do poprzednich tylko do zamykania drzwi kluczem a nie na klamkę n. p. drzwi piwniczne, magazynowe, drzwi od spiżarek, komórek itp.

Na składzie mam w jednej wielkości prawe i lewe do drzwi dwuskrzydłowych.

Nr. 8022, szerokość 8 cm. cena 90 ct.

8022

Zamki ryglowe z rejestrem wertheimowskim do wpuszczania.

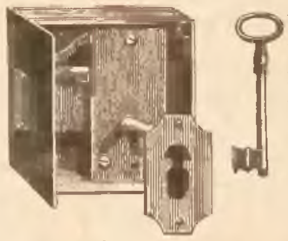

8800, 7842, 8815

używają się do drzwi kasowych, magazynowych szpichlerzowych, a także jako drugi zamek bezpieczeństwa do drzwi prawie każdych pokojowych lub wchodowych.

Nr. 8800 najlepsze z dwoma borowanymi kluczykami zupełnie dorównywujące oryginalnym wyrobom Wertheima, 8 cm. szerokie w cenie po 3 zł. Nr. 7505 szerokości tylko 7 cm. również z dwoma kluczykami wyrobu fabrycznego po zł. 1·40. Nr. 8815 szerokości 8 cm. z dwoma kluczykami siniejszej konstrukcyi zł. 2·70.

Zamki ryglowe do przybicia *(Riegelschlösser zum Anschlagen)*

3069 7525—29 8810—13

tj. wierzchne, używamy do podrzędniejszych drzwi, n. p. do strychów, piwnic, komórek, szpiżarek, magazynów, szpichlerzów, wychodków i t, p.

Nr.	Szerokość mm.	Wysokość mm.	Cena zł.
7526	90	90	—·55
7527	110	110	—·65
7528	130	130	1·10
7529	150	150	1·30
3069	170	170	1·85
7525	105	85	2·20
8810	95	125	3·—
8811	105	130	3·20
8812	130	160	5·—
8813	90	130	3·—

Nr. 7526 najtańszy, ma klucz bez dziurki tj. z obu stron do odmykania, największe zastosowanie ma do wychodków; Nr. 7527—29 silniejszy z kluczem wierconym, do strychów, piwnic, komórek, i t. d. Nr. 3079 silny ręcznej roboty do piwnic, strychów i magazynów; N. 7525 delikatniejszy systemu Wertheima z dwoma kluczami, na dwa spusty, z obu stron do otwierania, na 2 spusty, silne, ciężkie, pięknie wykończone do szpichlerzów polecane. Nr. 8813 do zapuszczania w drzwi z dwoma kluczami rejestrowanymi (systemu Wertheima) na 2 spusty z szyldami elegancko i silnie wykończony.

Zamek wychodkowy wierzchni *(Abortfalk)*

7531

do drzwi jednoskrzydłowych otwierających się na zewnątrz. Przez przełożenie górnej blaszki, która tylko jedną śrubką jest przymocowana, można zamek przestawić na lewo lub na prawo.

Nr. 7531, szerokość 80 mm. wysokość 90 mm. Cena 50 ct.

Nr. 8031, szerokość 85 mm., wysokość 100 mm. Cena 1·— zł.

Falkę odciąga się kluczem a osobno jest rygiel do zaryglowania z wewnątrz.

Zamek wychodkowy Nr. 8031 jest patentowany, silniejszy, tak samo na lewo i na prawo do przerobienia a falkę ma takiej formy, że może być użyty do drzwi otwieranych na wewnątrz lub zewnątrz, podczas gdy poprzednie były tylko do drzwi otwierających się na zewnątrz.

Zatrzaski *(Thürschnapper)*

8125

do drzwi tapetowych albo do drzwiczek w przedziałach jakie się w bankach i urzędach znajdują otwierane z obu stron Nr. 8125, lub z jednej strony Nr. 8124.

Nr. 8125, szerokość 65 mm., wysokość 90 mm. Cena 40 ct.

Nr. 8124, szerokość 50 mm., wysokość 90 mm. Cena 33 ct.

Gałki do nich stosowne mosiężne Nr. 8185 sztuka 17 ct.

Zatrzaski paryskie *(Pariser Fallen)*

Nr. 8807—09 są zmyślnie urządzone i elegancko całe w mosiądzu wykonane. Falkę mają trójkątną i na wszystkie s rony ruchomą.

Z trzech wielkości znajdujących się na składzie polecam pierwszą do mebli, dwie następne także do drzwiczek i drzwi tapetowych.

Nr. 8809,	długość	7 cm.,	cena	8 ct.
„ 8808	„	9 „	„	27 „
„ 8807	„	12 „	„	45 „

Zamki wpuszczane z rolką *(Rollschlösser zum Einstemmen)*

mają zamiast ukośnie ściętej falki osadzony mosiężny wałeczek czyli rolkę, która przy naciskaniu drzwi chowa się jak zwykła falka.

Nr. 8020, szerokość 6 cm., cena 2·25 ct.
„ 8021 „ 8 „ „ 2·25 „

Zamki te mają orzechy do przełożenia przez nie klamek, można się atoli bez nich obejść i zastąpić przez tańsze

kabłąkowate rękojeści czyli antaby

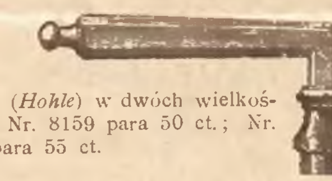

Nr.	Cena sztuki ct.
4955	25
7834	30
7833	55
7537	1·50
8189	1·25
8190	2·50

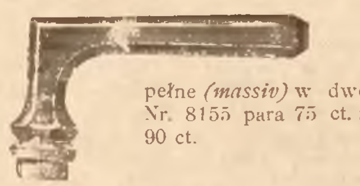
Nr. 4955 przedstawiony figurą z lanego żelaza lakierowane, Nr. 7834 i 33 mosiężne gładkie mniejsze na 3 palce, większe na całą, Nr. 7537 ozdobne niklowane, sama rękojeść z drzewa toczona i lakierowana, Nr. 8189—90 mosiężne ozdobne z mosiężnymi szyldami na kluczyk.

Klamki, szyldy, rozety.

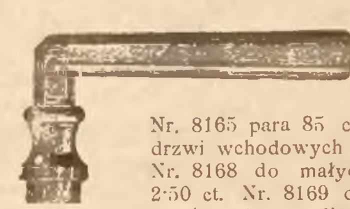
Przy zestawieniu poniższego cennika klamek, szyldów i rozet potrzebowałem bardzo mał tekstu, gdyż figury objaśniają dokładnie ich kształt; nadmieniam tylko, że mosiężne okucie sprowadzam z fabryk najbardziej renomowanych, i ręczę tak za pełne jako też za *puste* czyli dęte. *(Hohle Drucker)*

próżne *(Hohle)* w dwóch wielkościach. Nr. 8159 para 50 ct.; Nr. 8160 para 55 ct.

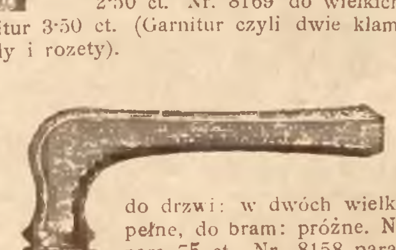

pełne *(massiv)* w dwóch wielkościach Nr. 8155 para 75 ct.; Nr. 8156 para 90 ct.

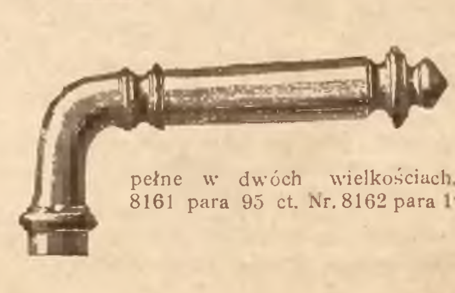

do drzwi pełne, do bram wtrzech wielkościach próżne.

Nr. 8165 para 85 ct.; Nr. 8167 do drzwi wchodowych garnitur 2·20 ct. Nr. 8168 do małych bram garnitur 2·50 ct. Nr. 8169 do wielkich bram garnitur 3·50 ct. (Garnitur czyli dwie klamki dwa szyldy i rozety).

do drzwi: w dwóch wielkościach pełne, do bram: próżne. Nr. 8157 para 75 ct. Nr. 8158 para 90 ct. Nr. 8170 do bram garnitur 4·60.

pełne w dwóch wielkościach. Nr. 8161 para 95 ct. Nr. 8162 para 1·20 ct.

Próżne w jednej wielkości. Nr. 8164 para 1·10 ct.

Próżne. Nr. 8163 para 1·15 ct., podobne delikatniejsze Nr. 8166 para 90 ct.

Klamki żelazne lane: Surowe z rozetami i szyldami (formy jak Nr. 8159) Nr. 8269 garnitur 36 ct. Niklowane tego samego kształtu Nr. 8267 garnitur 75 ct. Niklowane silniejsze fasonowe Nr. 8268 garnitur 90 ct. Brązowane jeszcze większe Nr. 8272 garnitur 60 ct. Brązowane do drzwi wchodowych Nr. 8263 garnitur zł. 1·35. Brązowane do drzwi kościelnych Nr. 8264 garnitur zł. 1·80.

Klamki żelazne kute: Gładkie Nr. 8072 para 80 ct. Szyldy długie osobno sztuka po 15 ct.

3117

8153

8154

Nr. 3717 sztuka 14 ct. Nr. 8153 sztuka 20 ct. Nr. 8154 sztuka 24 ct. Nr. 8152 stosowna do oliwek Nr. 8149—50 sztuka 22 ct.

Uwaga: Ceną objęte są rozetki okrągłe.

Nr. 3714 sztuka 19 ct.

Nr. 8148 sztuka 24 ct.

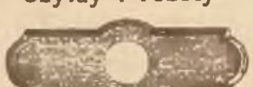

Nr. 8151 sztuka 30 ct.

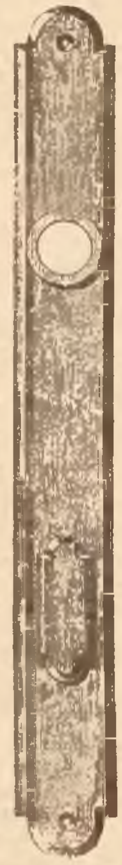

Nr. 8150 sztuka 24 ct. Nr. 8149 sztuka 30 ct.

Szyldy i rozety.

Do oliwek są w trzech wielkościach: Nr. 3728 sztuka 6 ct. Nr. 8171 sztuka 12 ct. Nr. 8172 sztuka 18 ct.

8173—74

8141

8142

8145

8146

Do klamek są: Nr. 8173 mniejsze sztuka 30 ct., zaś większe Nr. 8174 sztuka 36 ct. ale bez dziurek na klucz, które dorabia okuwający ślusarz.

Rozety *(Rosetten)* 8141 sztuka 4 ct Nr. 8142 sztuka 6 ct. Nr 8143 (bez ryciny) na 4 śruby sztuka 11 ct.

Szyldziki *(Schilder)* Nr. 8145 sztuka 6 ct., Nr. 8146 sztuka 8 ct. Nr. 8147 (bez ryciny) do przykręcania czterema śrubami jak rozeta 8143 sztuka 16 ct.

Ciąg dalszy artykułu »Okucia« a mianowicie działy:
Uzupełniające części okuć do drzwi i okien.
Drobne dodatki do okuć.
Zestawienia kompletnych garniturów do drzwi i okien.
Przybory do urządzania pomieszkań — pojawi się w Nrze 18.

Łańcuchy okrętowe
(Krahnketten.)

Jak już z ryciny widać odznaczają się łańcuchy okrętowe odmiennym kształtem swych ogniwek, albowiem są znacznie *krótsze* i nie skręcane.

Do wyrobu ich używa fabryka tylko *najlepszego materyału* a nazwa »łańcuchy okrętowe« usprawiedliwia się tem, że służą *do przywiązywania kotwic*, ale prócz tego doskonałe usługi oddają zastosowane *do bloków angielskich (Flaschenzüge), do kraników, do wyciągania wielkich ciężarów* i tp.

Fabryki próbują zawsze przed wysłaniem na odpowiednich maszynach ich wytrzymałość przeciw rozerwaniu i dlatego umieszczam takową w dotyczącej tabelce. — Wytrzymałość ta podana jest w kilogramach, a rozumie się tak, że na łańcuchu można zawieszać bez jego rozerwania ciężar aż do oznaczonej wysokości (wykluczając wszelkie szarpnięcie tegoż).

Rodzaj ten łańcuchów mam już od kilku lat na składzie i potrafiłem je z korzyścią zastosować *do gospodarstwa wiejskiego* jakoto: do przymocowywania pawązów, do pociągu wołami, do wiązania przy transporcie ciężarów, kloców, kamieni, maszyn i t. p., *dla młynów* do wyciągania zboża a szczególnie praktyczne są *dla gorzelń* do wyciągania kartofli. Do tego ostatniego celu dostarczałem je już nie raz ku zupełnemu zadowoleniu P. T. odbiorców.

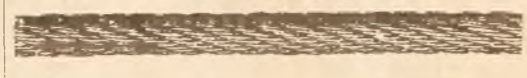
Wybornie służą zaś *do studzien wiadrowych* i choć wyglądają na oko słabe bo cieńsze, to jednak są wytrzymalsze niż zwyczajne grube.

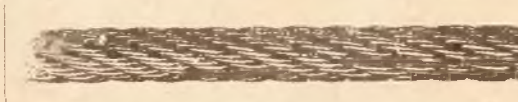
Na żądanie posyłam po jednem ogniwku na okaz.

Nr.	Grubość mm.	Wytrzymałość klgr.	1 m. waży około kgr.	Cena za kg. ct.	Cena za metr około ct.
5021	6	500	0·75	63	47
5022	6½	600	0·90	60	54
5023	7	750	1·—	57	57
5024	8	900	1·40	52	73
5025	10	1300	2·70	47	127

Uwaga: W zasadzie liczy się cena tylko na kilogramy, przeto cena za metr jest tylko w przybliżeniu podana.

Linewki druciane *(Drahtseile)*

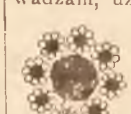

figurami przedstawione w naturalnej wielkości mają zastosowanie bardzo obszerne podobnie jak łańcuchy okrętowe. — W gospodarstwie zaś do wyciągania ciężarów, do pociągu bydłem i t. p. W kościele do zawieszania pająków, do którego celu linewka może mieć po końcach 2 ucha i w pewnych odstępach gałki drzewne prawdziwem złotem nakładane. (Gałki te liczę od 80 ct. do 1 zł. od sztuki).

Linewki najcieńsze, po 10 ct. metr, nadają się do dzwonków zamiast sznura; natomiast grubsze od podanych, które na zamówienie osobno sprowadzam, używamy na rzekach do promów.

Przekrój poprzeczny moich linewek — który przedstawia główną duszę i 8 lic bocznych, z których każda posiada również jedną duszę (sznurek konopiany). [Nr. 8522 ma tylko 5 lic bocznych]. Na ten szczegół zwracam uwagę albowiem linewki powszechnie w handlu się znajdujące, są wprawdzie tańsze, ale zato mają tylko 1 duszę, wskutek tego *sztywne* i są sporządzone ze zwyczajnego żelaznego drutu; przeciwnie moje linewki mają prócz duszy głównej także duszy boczne i są w ten sposób złożone, że przekrój każdej licy, jest podobny go przekroju całej linewki. Skutkiem tego jest, że moje linewki są *giętkie i nadzwyczaj mocne*, a ponieważ drut u nich jest doskonałej jakości cynkowany, przeto także nie tak prędko się przerywają.

Giętkość u linewek jest obok materyału z jakiego są sporządzone najważniejszą okolicznością, na którą przy zakupnie trzeba zwracać uwagę; linewki, które polecam, są zrobione z drutu miękkiego, ciągłego, cynkowanego, co dozwala linewce nawijać się na walcu stosunkowo cieńszym.

Ze składu polecam je w dowolnych długościach w pięciu grubościach.

Ceny stawiam od metra. Próbki posyłam na żądanie.

Nr.	Średnica mm.	Ilość lic	Cena za 1 m. ct.
8522	5	5	10
8523	7	8	20
8524	9	8	30
8525	11	8	40
8526	13	8	50

Ucha do zawieszania linewki dorabiam na żądanie i liczę za to 50 ct. do 1 zł. stosownie do grubości linewki.

Przy większym zamówieniu w oryginalnych zwojach po 100 m. mogę udzielić znaczny opust.

Kotły z piecem przenośne.

opisane obszerniej w Nr. 10 odniosły wielki sukces i że wszystkich stron otrzymuję najprzychylniejsze oświadczenia, z których kilka dosłownie przytaczam, zachęcając do zakupna kotła—każdego, komu zależy na tem, by mało drzewa spalić i mieć prędko wodę, karmę dla bydła, lub potrawy dla czeladzi zgotowane.

Większe gospodarstwa, które używały dotychczas wielkich kuchen angielskich, rozstawiały na nich baniaki i potrzebowały skutkiem tego kolosalną ilość drzewa by potrawy dla czeladzi ugotować — zastąpiły je w ostatnich czasach kilkoma emaliowanymi kotłami, przeznaczając każdy na inną potrawę.

„Przez to zaoszczędziły na samym opale w ciągu jednego roku wydatek sprawienia kotłów.

Kotły surowe z piecem.

Nr.	Objętość litr.	Waga kilogr.	Cena zł.
6555	65	74	25·50
6556	90	95	32·—
6557	110	108	36·—
7921	150	140	45·—

Kotły emaliowane z piecem i pipą:

Nr.	Objętość litr.	Waga kilogr.	Cena zł.
7377	40	60	28·—
6558	55	67	30·—
6559	65	74	33·—
6560	90	95	39·—

Uwaga: 1. Kotły surowe z pipą są droższe o 1·50 ct.

2. Objętość w litrach podana jest całkiem dokładnie.

3. Na składzie mam tylko kotły *na nóżkach*, na zamówienie mogę jednak dostarczyć kotły *na kółkach* t. j. takie, które można z miejsca na miejsce przewozić.

4. Przy gotowaniu w polu trzeba założyć wyższy komin dla wzmocnienia przeciągu powietrza, który dołączam za osobnem wynagrodzeniem, tak samo 1 kolano i rurę, gdy kocioł z kominem ma być połączony.

5. Kotły emaliowane używa się zwykle tylko do gotowania potraw, do wszystkich zaś innych celów może służyć kocioł surowy.

(Do kom. 9199)

Oświadczenie.

Nie tylko kocioł, o którym mowa w liście przyległym, był WPan łaskaw mi dostarczyć, ale też i wiele innych pięknych i dobrych rzeczy od lat kilkunastu pobieram w handlu WPana i zawsze byłem pod każdym względem zadowolony.

Kocioł przenośny z piecem Nr. 6560 jest bardzo praktyczny i przy gospodarstwie wiejskiem jest bardzo potrzebny. Z poważaniem

Dr. Szeib.

Hnizdyczów d. 20. marca 1893.

(Do kom. 9294)

Oświadczenie.

Z miłą chęcią oświadczam, że kocioł surowy Nr. 3. z piecem, przenośny, który nabyłem w magazynie WPana Jana Schumana we Lwowie okazał się bardzo praktyczny, a głównie z powodu małej ilości drzewa potrzebnego do zagotowania buraków.

Z kotła tego jestem zupełnie zadowolony.

Z poważaniem

Z. Narzymski.

W Basiówce d. 21. marca 1893.

(Do kom. 9308)

Oświadczenie.

Z przyjemnością mogę podziękować Szanownemu Panu za nadesłany mi kocioł przenośny, który okazuje się bardzo praktycznym dla gospodarstwa wiejskiego. Podług mego zdania powinien on znajdować się w każdem małem gospodarstwie, a to dla zaoszczędzenia materyału opałowego, którego mój kocioł bardzo mało potrzebuje.

Z uszanowaniem

Jan Horoszczuk, rolnik w Sielcu bełzkim.

Sielce bełzkie d. 24. marca 1893.

(Do kom. 6559)

Oświadczenie.

Niniejszem donoszę Panu, że kocioł przenośny kupiony z fabryki pańskiej w zupełności odpowiada swojemu zadaniu. Kocioł przenośny nie powinien brakować w dobrem gospodarstwie a tem więcej we dworach i folwarkach.

Cieszy mnie niewymownie, że mogę WPanu tak dobre świadectwo wystawić

z wysokiem poważaniem

Adolf Müller.

Pasieczna 25. kwietnia 1893.

(Do kom. 369)

Oświadczenie.

Zakupiony przed dwoma miesiącami w handlu WPana kocioł przenośny z piecem, okazał się w praktyce wprost znakomitym. Używam go mianowicie do topienia kleju na formy rzeźbiarskie, wlewając weń wodę, a w niej zatapiając garczek blaszany (również u WPana nabyty) z klejem. Pod przykrywą, woda w ilości 90 litrów, gotuje się w przeciągu 10 minut od ognia z drzewa twardego.

Przesyłając WPanu serdeczne podziękowanie za ten doskonały kocioł, polecam go każdemu jako wypróbowany przezemnie nie tylko do gotowania wody, ale jak wyżej wspomniałem do skombinowanego topienia kleju. Równocześnie jest on tańszy i praktyczniejszy od pieca murowanego, tem więcej że go można przenosić i bez komina na podwórcu używać. Z szacunkiem

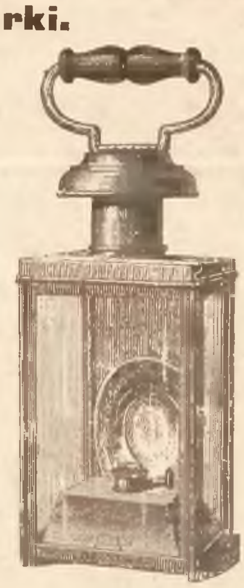
St. Roman Lewandowski, artysta rzeźbiarz.

Lwow, dnia 27. kwietnia 1893.

Latarki.

3915

3916

W N-rze 5 mych »Wiadomości« opisałem latarki znajdujące się u mnie na składzie i objaśniłem je figurami. Tutaj nadmieniam tylko, że ceny ich nie zmieniły się i że Numer ten na żądanie posyłam.

Powyższe dwie ryciny przedstawiają dwa nowe kształty jakie obecnie na skład sprowadziłem i do zakupna na zbliżający się sezon polecam. Są to tak zwane *latarki kolejowe*, do oliwy, dają przeto daleko większą rękojmię bezpieczeństwa niż naftowe, a są wygodniejsze od latarek do świecy. Oba gatunki są z grubej białej blachy wykonane, grubo oszklona.

Nr. 3915, z czterech stron oszklone, opatrzona drutami ochronnymi podług figury, cena zł. 2·40

Nr. 3916, z trzech stron oszklona z czwartej ma drzwiczki z reflektorem, podług figury, zł. 2·40.

Knoty do nich filcowe są w kawałkach i kraje się z nich paski, stosownie do szerokości palnika.

7073—74

Latarki kieszonkowe na oliwę, obecnie potaniały: Z trzema szkłami jak figura

mniejsze Nr. 7073 . . zł. 1.—
większe Nr. 7074 . . zł. 1·15

Takie same z jednem szkłem

mniejsze Nr. 7071 . . ct. 65
większe Nr. 7072 . . ct 80

Latarki te mają szkła grube szlifowane, rączki do trzymania i hak do zawieszania.

Oliwę polecam zawsze zmieszać z dobrą naftą w tym stosunku, że na dwie części oliwy przypada jedna część nafty; płomień będzie wtedy biały, jasny, oliwa nie będzie gęstnieć a knotek czysto się utrzyma.

Doniesienia.

Kuźnie polne i aparaty gazolinowe opisane w Nr. 12 sprowadziłem obecnie na skład i interesowani mogą je w mym magazynie oglądać.

Rafy druciane opisane w Nr. 13., Nr. 7941 za zł. 6·50 mają wymiary 100×140 cm. Prócz tych posiadam rafy bardzo silne w żelaznych ramach wymiarów 140×180 cm. Nr. 8794 po zł. 15.

Łapki na szczury druciane opisane w Nr. 14 potaniały. Nr. 9051 cena 30 ct.

Noże do rzodkwi opisane w Nr. 14 potaniały. Nr. 9050 cena 30 ct.

Piły tartakowe *(Mühlsägen)* opisane w Nr. 15 Nr. 2720 zamiast zł. 8.50 kosztują obecnie tylko 6·80 i mają Nr. zamówienia 9045.

Blaty do pił stolarskich opisane w Nr. 15 Nr. 6854—69 mają podaną długość całkowitą, nie zaś długość ostrza.

Długości ich ostrza są:

Nr.	6854	6855	6856	6857	6858
Długość ostrza	63	69	76	84	91 cm.
Nr.	6859	6860	6861	6862	6863
Długość ostrza	97	112	46	64	71 cm.
Nr.	6864	6865	6866	6867	6868	6869
Dłg. ostrz.	77	85	64	71	77	85 cm.

Nowe rączki do dłuta z twardego drzewa płaskie nie okute otrzymałem na skład w trzech wielkościach.

Nr.	9057	58	59
Długość	12	13	14 cm.
Cena	9	10	11 ct.

Nowe libelle *(Wasserwagen)* otrzymałem na skład. Służą do sprawdzania poziomu i do pionowania, mają wierzch i rogi mosiądzem okute, z jednej strony opatrzone podziałką metrową z drugiej na cale angielskie. Ceny: mniejsze Nr. 9060 zł. 2·30, większe Nr. 9061 zł. 2·50.

Wagi na listy do 50 gr. nadzwyczaj dokładne Nr. 9055 po zł. 1·35.

Wydawca i odpowiedzialny za redakcyę: **Jan Schumann.** Z drukarni: **Z. Golloba.**